

MINISTERSTVO PRÁCE,
SOCIÁLNYCH VECÍ
A RODINY SR

CHCEŠ SA DOZVEDIEŤ NIEČO O EURE?

OBSAH

Chceš sa dozvedieť niečo o eure?	3
Euro naša nová mena!	4
Čo je to euro?	5
Čo je to eurozóna?	6
Kde všade sa dá platiť eurom?	8
Z histórie eura... ..	9
Čo nám euro prinesie?	11
Ako sa zavedie euro na Slovensku?	13
Konverzný kurz	17
Eurové bankovky a mince	19
Ako si vymeníme peniaze?	21
A čo platy, dôchodky a dávky?	22
Zvýšia sa po zavedení eura ceny?	24
Chceš vedieť ešte viac?	26

Chceš sa dozvedieť niečo o eure?

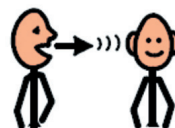
Táto brožúrka je o eure.
Pomôže ti pripraviť sa na euro.
Dozvieš sa v nej všetko, čo je potrebné o eure vedieť.

Na niektorých stranách nájdeš rámček.
V tomto rámčeku si môžeš zopakovať
tie najdôležitejšie informácie.

Pokiaľ niečomu nebudeš rozumieť,
popros o pomoc niekoho blízkeho.
Určite ti rád pomôže a všetko dôležité ti vysvetlí.

Euro bude čoskoro našou novou menou.
Budú to naše nové peniaze.
Preto je dôležité, aby si o ňom vedel/a čo najviac.

Doteraz sme na Slovensku platili korunami.
Čoskoro začneme platiť eurom.
Euro sa stane našou novou menou.
Táto brožúrka ti pomôže,
aby si sa na euro pripravil/a čo najlepšie.

4

Euro naša nová mena!

Slovensko sa v máji roku 2004 stalo členom Európskej únie. Muselo kvôli tomu splniť rôzne úlohy. Jednou z úloh, ktoré ho ešte čakajú, je zavedenie novej meny vo svojej krajine.

Táto nová mena sa volá **euro**. Euro používajú aj mnohé ďalšie krajiny v Európskej únii. Eurom sa v súčasnosti platí v rôznych štátoch.

Mena, to sú peniaze, ktorými sa v krajine platí. Používa sa aj názov **domáca mena**.

Domáca mena na Slovensku je momentálne **slovenská koruna**. Za všetko na Slovensku platíš v slovenských korunách a halieroch.

Slovenská koruna má skratku Sk. Niekde môžeš vidieť aj značku SKK. V súčasnosti je to ešte stále naša mena.

1. januára 2009 sa naša mena zmení. Už nebudeme platiť slovenskými korunami. Začneme používať **novú menu - euro**.

Euro má skratku **EUR**. Často však uvidíš aj znak €.

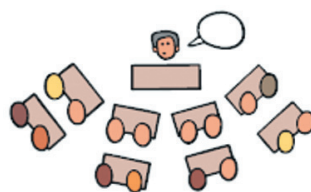
Slovensko je členom Európskej únie (EÚ).
V mnohých krajinách EÚ sa platí eurom.
Aj my začneme používať euro.
Stane sa našou novou menou **1. januára 2009**.

Čo je to euro?

Euro je spoločná mena mnohých štátov Európskej únie.
Platí sa ním v krajinách, ktoré patria do **eurozóny**.
Aj Slovensko bude patriť do eurozóny.

Euro je vo svete veľmi dôležité.
Je to druhá najvýznamnejšia svetová mena.

Názov „euro“ vybrali zástupcovia
členských štátov Európskej únie.
Bolo to na stretnutí v Madride v decembri 1995.

Znak eura - € - je inšpirovaný
gréckym písmenom **epsilon**.
Grécke písmeno bolo vybrané, pretože Grécko
je kolískou európskej civilizácie.
Toto písmeno vyjadruje aj prvé písmeno slova Európa –
- písmeno E.

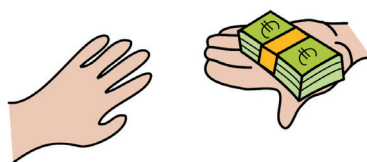
Tak ako má slovenská koruna haliere,
tak má euro **centy**.

1 slovenská koruna má 100 halierov.

1 euro má 100 centov.

1. januára 2009 začneme namiesto korún
používať pri platení euro.

Namiesto halierov budeme platiť centami.

Euro je spoločná mena krajín,
ktoré patria do eurozóny.

Znak eura je €.

Tak ako má slovenská koruna haliere,
tak má euro centy.

1 euro má 100 centov.

Čo je to eurozóna?

Spomenuli sme si, že euro sa používa v krajinách, ktoré patria do **eurozóny**. Takouto krajinou bude čoskoro aj Slovensko.

Eurozóna je názov pre krajiny Európskej únie, kde sa používa euro ako domáca mena.

To znamená, že štát, ktorý chce patriť do eurozóny:

- musí byť členom Európskej únie,
- musí používať ako svoju menu euro.

Nie všetky členské štáty Európskej únie používajú v súčasnosti euro. Sú aj výnimky.

Niektoré štáty majú **osobitné postavenie**. Sú to Veľká Británia a Dánsko a Švédsko. Tieto krajiny majú svoju vlastnú menu. **Nepoužívajú euro.**

Niektoré štáty sa na vstup do eurozóny práve pripravujú. Plánujú prijať euro. Pretože na prijatie eura čakajú, niekedy ich nazývajú ako **čakajúce štáty**. Sem patrí aj Slovensko.

Slovensko spomedzi čakajúcich štátov vstúpi do eurozóny najbližšie. Stane sa tak **1. januára 2009**. Presne v tento deň začneme používať euro.

Krajín, ktoré patria do eurozóny, je momentálne 15.

Sú to tieto:

Belgicko

Cyprus

Fínsko

Francúzsko

Grécko

Holandsko

Írsko

Luxembursko

Malta

Nemecko

Portugalsko

Rakúsko

Slovensko

Španielsko

Taliansko

Eurozóna je názov pre krajiny, ktoré sú členmi Európskej únie a kde sa používa euro ako domáca mena. Do eurozóny v súčasnosti patrí 15 krajín. Slovensko vstúpi do eurozóny 1. januára 2009.

Kde všade sa dá platiť eurom?

Eurom sa dá platiť vo všetkých krajinách eurozóny.

Sú tu však aj ďalšie krajiny, kde je to možné.

Niektoré krajiny používajú euro, aj keď nepatria do eurozóny.

Vďaka dohode s Európskou úniou používajú euro ako svoju menu aj:

- Monako
- San Maríno
- Vatikán

Tieto štáty môžu raziť aj vlastné euro mince.

Bez dohody s Európskou úniou zaviedli euro:

- Andorra
- Čierna Hora
- Kosovo

Tieto štáty nemajú zatiaľ právo raziť vlastné euro mince.

Platiť eurom môžeš aj vo všetkých štátoch, ktoré sme teraz spomenuli.

Eurom môžeš platiť v týchto krajinách:

Krajiny eurozóny:

Belgicko, Cyprus, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Írsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Portugalsko, Rakúsko, Slovinsko, Španielsko, Taliansko.

Ostatné krajiny, ktoré používajú euro:

Monako, San Maríno, Vatikán.
Andorra, Čierna Hora, Kosovo.

Z histórie eura...

Nad eurom začali ľudia premýšľať už pred vyše 30 rokmi. Rozmýšľali vtedy nad jednotnou menou. Chceli menu, ktorá by sa používala rovnako v mnohých štátoch.

Vďaka jednotnej mene je viac vecí jednoduchších. Napríklad obchodovanie medzi štátmi. Euro vzniklo, aby uľahčilo spoluprácu medzi krajinami.

1. januára 1999 bolo euro zavedené ako **zúčtovacia jednotka**. To znamená, že sa používalo len na papieri. Napríklad obchodníci počítali v eurách.

Euro však ešte nebolo dostupné v hotovosti. Neexistovali eurové bankovky, ani mince. Napríklad v obchode sa platilo starou menou, nie eurom.

1. januára 2002 boli prvý krát zavedené **eurobankovky a euromince**. Štáty tlačili svoje vlastné eurové bankovky. Razili svoje vlastné eurové mince. Začalo sa platiť eurom. Bankomaty v bankách vydávali eurá. Aj v obchodoch vydávali už len eurá.

10

Ako už vieš, eurom sa dá platiť v krajinách eurozóny.
No nie všade sa eurom začalo platiť naraz.

1. januára 1999 prijalo euro 11 krajín:
Belgicko, Nemecko, Španielsko, Francúzsko, Írsko, Luxembursko,
Holandsko, Rakúsko, Portugalsko, Taliansko a Fínsko.

1. januára 2001 začalo euro používať aj Grécko.

1. januára 2007 vstúpilo do eurozóny Slovinsko.

1. januára 2008 euro prijali aj Cyprus a Malta.

Najbližšie prijme euro Slovensko.

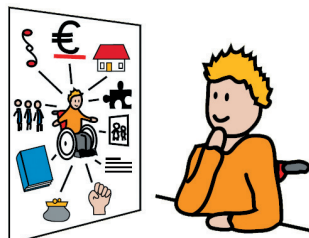

Euro vzniklo, aby bola spolupráca
medzi štátmi jednoduchšia.
Uľahčilo obchodovanie medzi krajinami.
Prvýkrát sa zaviedlo v roku 1999.
Platiť ním v hotovosti sa však dalo až v roku 2002.

Čo nám euro prinesie?

Rešpekt vo svete

Euro je druhá najdôležitejšia mena na svete. Sú to peniaze, ktoré rešpektujú na celom svete.

Ľahšie cestovanie

Pri ceste do krajín eurozóny sa nemusíš zastavovať na hraniciach ani v zmenárňach. Euro je svetová mena, preto si ho aj v iných krajinách ľahko vymeniš za menu, ktorú potrebuješ.

Výhodnejšie nákupy

Ľahko si porovnáš ceny v eurách u nás a v iných krajinách eurozóny. Nakúpiť potom môžeš tam, kde to bude výhodnejšie.

Viac pracovných príležitostí

Vďaka euru bude Slovensko zaujímavejšie pre nové firmy a podniky. Euro uľahčí obchodovanie Slovenska so zahraničím. Podnikatelia zo zahraničia môžu vytvoriť na Slovensku nové pracoviská. To znamená aj viac pracovných príležitostí. Vytvorí sa nové pracovné miesta.

Lepšia spolupráca so zahraničím

Slovensko často obchoduje so zahraničím.
Euro toto obchodovanie uľahčí.
Bude to dobré aj pre občanov.
Nemusia si zamieňať peniaze.

Vyššie platy a dôchodky

Vďaka euru budú mať podnikatelia
lepšie podmienky a viac možností.
Keď sa im bude dariť, Slovensko bude bohatšie.
Tak sa môžu postupne zvýšiť aj platy a dôchodky.

Ako sa zavedie euro na Slovensku?

Slovensko sa na euro pripravuje už dlho. Najviac zmien nás však čaká práve teraz, v roku 2008 a v roku 2009.

Čo sa už udialo?

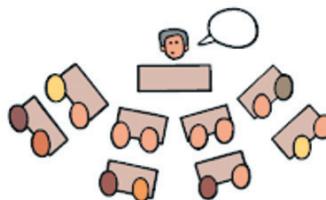
Marec 2008

Slovensko splnilo niektoré dôležité podmienky potrebné na to, aby mohlo vstúpiť do eurozóny. Tieto podmienky sa volajú **Maastrichtské kritériá**. Bez ich splnenia by nebolo možné stať sa členom eurozóny.

Máj 2008

Európska komisia navrhla Rade EÚ, aby Slovensku dovolila vstúpiť do eurozóny.

Júl 2008

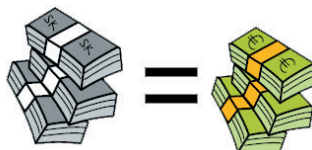
Rada EÚ súhlasila s tým, aby sa na Slovensku zaviedlo euro. Zároveň určila, za koľko korún si vymeníme euro. To sa nazýva **konverzný kurz**.

August 2008

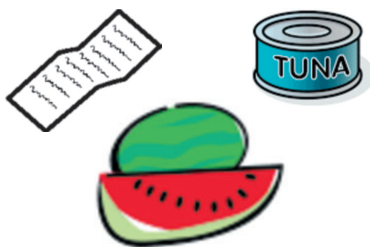
Od 24. augusta musia byť všetky ceny zobrazené v eurách aj korunách.

Volá sa to **duálne**, alebo aj **dvojaké zobrazenie cien**.

Informácie o cene v korunách aj v eurách môžeš vidieť napríklad:

- na tovare v obchodoch,
- na blokoch z pokladne,
- na účtoch, faktúrach,
- na výplatnej páske a podobne.

Ceny sa budú povinne duálne zobrazovať ešte rok po zavedení eura – do 31. decembra 2009.

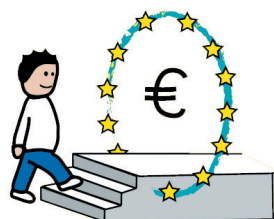

Slovensko splnilo dôležité podmienky na to, aby mohlo vstúpiť do eurozóny a používať euro. Rada EÚ určila konverzný kurz, teda za koľko korún si euro budeme môcť vymeniť. Aj vďaka tomu sú už od augusta zobrazené všetky ceny dvojaké – v korunách aj eurách.

Čo nás čaká?

1. január 2009

Toto je pre Slovensko významný deň.
Je to **Deň €** - Deň eura.
Znamená, že na Slovensku už platí euro.
Je to deň, kedy euro začneš používať.
Od tohto dňa sa na Slovensku bude platiť eurom.

do 16. januára 2009

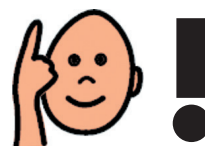
Do 16. januára 2009 však ešte stále môžeš popri eure používať aj slovenské koruny. Už ale bude platiť euro. Chvilu budeš môcť platiť eurom aj korunami. Volá sa to **duálny** – teda **dvojaký obeh**. V obchodoch môžeš platiť aj eurom, aj slovenskými korunami.

Ale pozor!

Obchodníci už budú vydávať len eurá.

To znamená, že aj keď zaplatíš korunami, vydajú ti už euro.

do 30. júna 2009

Do tohto dňa si môžeš v banke bezplatne vymeniť **slovenské mince za euro**.

do 31. decembra 2009

Do konca roka 2009 si môžeš v banke bezplatne vymeniť **slovenské bankovky za euro**.

do 31. decembra 2013

V **Národnej banke Slovenska** si môžeš bezplatne vymeniť **slovenské mince za euro** do konca roka 2013.

neobmedzene

V **Národnej banke Slovenska** si môžeš bezplatne vymeniť **slovenské bankovky za euro** kedykoľvek.

1. január 2009 bude **Deň €**

– deň, kedy na Slovensku začne platiť euro.

Do 16. januára 2009 môžeš platiť eurom aj korunami.

Mince za euro bezplatne zameníš
v akejkoľvek banke do 30. júna 2009,
do 31. decembra 2013 aj v Národnej banke Slovenska.

Bankovky za euro bezplatne zameníš
v akejkoľvek banke do 31. decembra 2009,
neskôr kedykoľvek v Národnej banke Slovenska.

Konverzný kurz

Keď si chceš vymeniť peniaze za inú menu, je dobré poznať **kurz**.

Vďaka kurzu vieš, za koľko peňazí si ktorú menu môžeš vymeniť.

Vieš, koľko korún budeš potrebovať, keď chceš napríklad 10 eur.

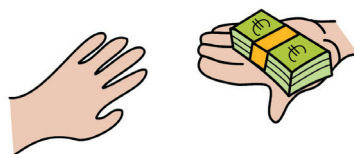
Kurz určuje cenu meny.

8. júla 2008 stanovila Rada Európskej únie **konverzný kurz**.

Dovtedy sa kurz menil každý deň.

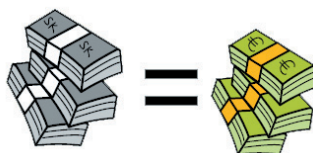
Preto sme dovtedy presne nevedeli, za koľko korún si 1. januára 2009 jedno euro vymeníme.

Konverzný kurz, ktorý stanovila Rada EÚ sa však už nikdy nezmení.

Slúži na prepočítavanie korún na eurá.

Určuje, za koľko korún možno vymeniť 1 euro:

1 € = 30,1260 Sk

Vďaka kurzu môžeme prepočítať napríklad:

- ceny v obchodoch,
- mzdy, dôchodky, sociálne dávky,
- bankové účty, faktúry,
- cenové ponuky, katalógy, atď.

Prepočítať slovenské koruny na eurá môže byť dosť ťažká matematická úloha.
Pomôcť ti môže **eurokalkulačka**.
Dostane ju každá domácnosť koncom roka 2008.

Konverzný kurz slúži
na prepočítavanie korún na eurá.
Určila ho Rada EÚ a už sa nikdy nezmení.

1 € = 30,1260 Sk

Pomôcť s prepočítaním korún na eurá
môže **eurokalkulačka**.

Eurové bankovky a mince

Eurové mince

Eurových mincí je 8.

Jedna strana je rovnaká vo všetkých krajinách.

2. strana je rôzna pre každú krajinu.

Všetky mince platia vo všetkých krajinách eurozóny.

Slovenské eurové mince budú mať na 2. strane dvojkríž na trojvrší, Bratislavský hrad a Kriváň.

Dvojkríž na trojvrší je štátny znak, ktorý nájdeme aj v erbe Slovenskej republiky.

Bratislavský hrad je národná kultúrna pamiatka.

Kriváň je tatranský štít, ktorý veľa znamená pre slovenský národ.

Eurové bankovky

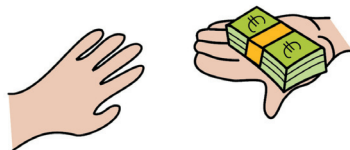
Eurových bankoviek je 7.

Na bankovkách sú zobrazené rôzne okná, brány a mosty.
Sú to symboly priateľstva a spolupráce.

Ako si vymeníme peniaze?

Do 16. januára 2009 budeme môcť platiť v hotovosti korunami aj eurami. Obchody však budú vydávať iba v eurách.

Od 1. januára 2009 si budeme môcť peniaze bezplatne vymeniť:

- v rôznych bankách – **mince do 30. júna 2009, bankovky do 31. decembra 2009,**
- v Národnej banke Slovenska – **mince do 31. decembra 2013, bankovky vždy.**

Výmenu slovenských korún za eurá si môžeš uľahčiť. Stačí, aby si si do konca roka 2008 uložil/a všetky slovenské peniaze na účet v banke. Peniaze sa ti takto bezplatne premenia na eurá samé.

A čo platy, dôchodky a dávky?

Euro a mzdy

Mzdy, platy prepočítajú na eurá zamestnávateľa. Urobia to sami a bezplatne.

Od augusta 2008 už môžeš na výplatnej páske vidieť informácie o plati v korunách aj eurách. Plat budeš dostávať do konca roka 2008 ešte v slovenských korunách. Od januára 2009 budeš svoj plat dostávať v eurách.

Euro a dôchodky, dávky

Štát poskytuje mnohým občanom pomoc a podporu. Napríklad vypláca dôchodky a rôzne sociálne dávky. Aj po zavedení eura bude štát naďalej občanom, ktorí to potrebujú, pomáhať.

Nik o svoj dôchodok či dávku kvôli euru nepríde.

Od druhej polovice roka 2008 sa zobrazuje výška dôchodkov a sociálnych dávok v korunách aj v eurách. Táto výška je prepočítaná konverzným kurzom.

Zaokrúhľuje sa na eurocenty.

Dôchodky a sociálne dávky sa zaokrúhľujú smerom nahor – **v prospech občanov**. Prerátajú ich sami a bezplatne Sociálna poisťovňa a úrady práce.

Mzdy, platy prepočítajú na eurá zamestnávateľa. Urobia to sami a bezplatne.

Dôchodky a sociálne dávky sa budú zaokrúhľovať na eurocenty smerom nahor – v prospech občanov. Urobia to sami a bezplatne Sociálna poisťovňa a úrady práce.

Čo je to zaokrúhľovanie?

Keď sa prepočítajú koruny na eurá, niekedy vyjde taká suma, ktorá sa nedá presne zaplatiť, pretože také mince ani bankovky neexistujú.

Je to podobné, ako teraz s 50 haliermi. Napríklad: chceš si kúpiť tyčinku, ktorá stojí presne 10 korún a 30 halierov. Neexistuje ale minca, ktorou sa dá zaplatiť 30 halierov. Preto sa táto cena zaokrúhľuje. Urobí sa z nej približná cena, ktorú už môžeš zaplatiť mincami alebo bankovkami. Tak za tyčinku, ktorá stojí 10 korún a 30 halierov, zaplatíš len 10 korún. To je zaokrúhľovanie smerom nadol. Cena je nižšia.

$$\begin{array}{r} 23 \\ \times 3 \\ \hline 69 \\ 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 31 \\ - 2 \\ \hline 29 \end{array}$$

Keď sa zaokrúhľujú dôchodky a dávky smerom hore, znamená to, že v skutočnosti dostaneš trošku viac. Tak, aby ti mohli byť dôchodok alebo dávka vyplatené s eurovými bankovkami a mincami. Preto eurom nič nestratíš, práve naopak! Platí tu **zásada nepoškodiť občana**.

Zvýšia sa po zavedení eura ceny?

Niektorí ľudia sa obávajú,
že po zavedení eura stúpnu ceny.

Euro však nie je dôvodom na zvyšovanie cien.

Všetky ceny sa prepočítajú podľa konverzného kurzu.
Netreba sa obávať.

Samozrejme je bežné, že časom ceny stúpajú.

A to na celom svete.

Ak by si si však všimol/ všimla,
že ceny podľa teba stúpili priveľmi
a bezdôvodne, môžeš na to upozorniť.

**Štát a rôzne organizácie
chránia práva spotrebiteľov.**

Pozor!!!

Je tu pár situácií, na ktoré sa treba pripraviť. Plat či dôchodok, ktorý dostaneš v decembri, bude v slovenských korunách. Budeš však z neho musieť vyžiť v januári, kedy už bude platiť euro.

Preto si včas zameň peniaze!
Môžeš si napríklad kúpiť tzv. **štartovací balíček eurových mincí za 500 korún**. Balíčky bude predávať Slovenská pošta, a.s., banky a Národná banka Slovenska.

Môžu sa objaviť rôzni špekulanti a podvodníci. Ak ti bude niekto ponúkať, že ti výhodne zamení tvoje úspory v korunách za eurá, pozor! **Nenaľ im! Môžu ťa okradnúť.**

Nikomu nehovor žiadne údaje o твоjich účtoch alebo o твоjich úsporách. Ani banka, ani Sociálna poisťovňa alebo úrady práce ich nepotreujú.

Chceš vedieť ešte viac?

Viac informácií o eure môžeš získať aj na týchto webových stránkach:

- www.euromena.sk
– oficiálna stránka o eure a jeho zavedení na Slovensku
- www.nbs.sk
– stránka Národnej banky Slovenska
- www.employment.gov.sk
– stránka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- www.socpoist.sk
– stránka Sociálnej poisťovne
- www.upsvar.sk
– stránka Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Informácie môžeš získať aj osobne na pracoviskách Sociálnej poisťovne, na úradoch práce, na stretnutiach s pracovníkmi z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, na rôznych letákoch a podobne.

CHCEŠ SA DOZVEDIEŤ NIEČO O EURE?

Informácie použité v tejto brožúre boli čerpané
z webových stránok www.euromena.sk a www.wikipedia.org.

Zdroj obrázkov: internet.

Zostavila: Mgr. Zuzana Kolláriková

Vydalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
v spolupráci
so Združením na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím v SR.
2008